„Mały Badacz Przyrody” – 3–4 lata

Cel: rozbudzanie naturalnej ciekawości dziecka i poznawanie przyrody poprzez bezpośrednie doświadczenie.

Miesiąc	Temat	Małe odkrycie
Wrzesień	Dotykamy jesieni	liście, kasztany, szyszki – oglądamy, dotykamy, porównujemy
Październik	Jesienne skarby	sortujemy kasztany, żołędzie i szyszki
Listopad	Woda – chlup, chlup!	przelewamy, przelewamy przez sitko, sprawdzamy „mokre–suche”
Grudzień	Zimowy eksperyment	poznajemy lód i obserwujemy jego topnienie
Styczeń	Co robi wiatr?	piórka, wstążki, bańki – obserwujemy ruch powietrza
Luty	Małe ziarenko	sadzimy fasolę lub cebulkę i obserwujemy wzrost
Marzec	Wiosna budzi się	szukamy pąków, kwiatów i pierwszych oznak wiosny
Kwiecień	Kto mieszka w trawie?	oglądamy owady przez lupę
Maj	Pracowite pszczoły	poznajemy kwiaty i owady zapylające
Czerwiec	Słońce i cień	obserwujemy ciepło, światło i własny cień

🔍 Jak pracujemy?

Zamiast skomplikowanych doświadczeń wprowadzamy prosty rytm:

PATRZĘ → DOTYKAM → SPRAWDZAM → ODKRYWAM

Na przykład:

„Co pływa?”
Dzieci dostają kilka bezpiecznych przedmiotów i wkładają je do miski z wodą.

„Co jest pod lupą?”
Oglądają liść, kamyk, korę drzewa czy kwiat.

„Gdzie jest cień?”
Wychodzą na zewnątrz i próbują znaleźć swój cień.

„Co wyrośnie z ziarenka?”
Sadzą fasolę i codziennie zaglądają, czy pojawiła się zmiana.

🌱 Bardzo fajny element całoroczny

Dla młodszych dzieci wprowadziłabym **„Kącik Małego Badacza”** w sali. Przez cały rok dzieci mogą tam przynosić znalezione **bezpieczne skarby przyrody**: liście, kamyki, szyszki, patyczki, nasiona. Do tego lupa, małe pojemniki, tacki do sortowania i ilustracje.

I zamiast „Dziennika Badacza” dla 3–4-latków proponuję **„Kalendarz Odkrywcy Przyrody”** – po każdym miesiącu dziecko dostaje naklejkę: 🍃🌰💧❄️🌱🐞 itd.

🔬 Stały schemat doświadczenia

ZADAJ PYTANIE → POSTAW HIPOTEZĘ → SPRAWDŹ → OBSERWUJ → WYCIĄGNIJ WNIOSEK

Przykład:
Pytanie: Czy wszystkie przedmioty pływają?
Dzieci przewidują: „Tak/Nie”.
Badamy: wkładamy przedmioty do wody.
Obserwujemy: co dzieje się z każdym przedmiotem.
Wniosek: niektóre przedmioty pływają, inne toną.

🌳 „Dziennik Małego Badacza”

Każde dziecko może otrzymać własny **Dziennik Małego Badacza Przyrody**. Po każdym doświadczeniu rysuje swoje odkrycie, zaznacza pogodę i otrzymuje pieczątkę za wykonane zadanie.

Można wprowadzić stałą rubrykę:
🔎 **Zastanawiam się…**
💡 **Myślę, że…**
🧪 **Sprawdzam…**
👀 **Zaobserwowałem/am…**
🌿 **Odkryłem/am…**

🌿 Element szczególnie pasujący do ochronki

Każde spotkanie można zakończyć krótką chwilą **zachwytu i wdzięczności za stworzenie**:
„Panie Boże, dziękujemy Ci za piękno świata, który możemy poznawać, odkrywać i otaczać troską.”
Dzięki temu projekt nie będzie tylko „eksperymentowaniem”, ale będzie łączył **nowoczesną edukację przyrodniczą, rozwój myślenia naukowego, uważną obserwację i wychowanie do troski o stworzenie**.

Dla 3–4-latków proponuję **prosty kalendarz w formie 10 miesięcznych kart**, który można wpiąć do teczki dziecka albo wywiesić w sali. Każdy miesiąc ma jedno małe odkrycie i miejsce na naklejkę.

KALENDARZ MAŁEGO ODKRYWCY PRZYRODY

Przedszkole: _____
Grupa: _____
Imię dziecka: _____

Każdego miesiąca odkrywamy coś nowego!

Patrzę • Dotykam • Wącham • Słucham • Odkrywam

WRZESIEŃ

Dotykamy jesieni

Szukamy liści, oglądamy ich kolory i kształty.
Dotykamy, porównujemy: **gładki – szorstki, mały – duży.**

Moje odkrycie: _____

Naklejka: _____

PAŹDZIERNIK

Jesienne skarby
Poznajemy kasztany, żołędzie i szyszki.
Sortujemy je i tworzymy jesienne kolekcje.

Znalazłem/am: _____
Naklejka: _____

LISTOPAD

Chlup, chlup! – poznajemy wodę
Przelewamy, nalewamy, mieszamy.
Sprawdzamy, co jest **mokre, a co suche**.

Woda jest: _____
Naklejka: _____

GRUDZIEŃ

Tajemnica lodu
Dotykamy lodu i obserwujemy, co się z nim dzieje w ciepłym miejscu.

Lód jest: _____
Naklejka: _____

STYCZEŃ

Co robi wiatr?

Obserwujemy wstążki, piórka i bańki mydlane.
Sprawdzamy, co potrafi poruszyć wiatr.

Wiatr poruszył: _____

Naklejka: _____

LUTY

Małe ziarenko
Sadzimy fasolę lub cebulkę.
Zaglądamy, podlewamy i obserwujemy, co się zmienia.

Moja roślinka: _____

Naklejka: _____

MARZEC

Wiosna budzi się
Szukamy pierwszych oznak wiosny:
pąków, kwiatów, zielonych listków.

Zobaczyłem/am: _____

Naklejka: _____

KWIECIEŃ

Kto mieszka w trawie?
Wyruszamy na poszukiwania małych mieszkańców ogrodu.
Obserwujemy ich przez lupę i uczymy się ich nie krzywdzić.

Spotkałem/am: _____

Naklejka: _____

MAJ

Pracowite pszczoły
Poznajemy kwiaty i owady, które odwiedzają je w poszukiwaniu nektaru.

Na kwiatku zobaczyłem/am: _____

Naklejka: _____

CZERWIEC

Słońce i cień
Wychodzimy na spacer i szukamy cienia.
Sprawdzamy, czy cień idzie za nami.

Mój cień jest: _____

Naklejka: _____

JESTEM MAŁYM ODKRYWCĄ!

W tym roku:

☐ oglądałem/am przyrodę
☐ dotykałem/am i porównywałem/am
☐ obserwowałem/am rośliny
☐ poznawałem/am zwierzęta
☐ przeprowadzałem/am małe doświadczenia
☐ dbałem/am o przyrodę

Moje ulubione odkrycie:

Najbardziej podobało mi się:

DYPLOM MAŁEGO ODKRYWCY

_____

za ciekawość świata, uważne obserwowanie
i radość z odkrywania piękna przyrody.

Brawo, Mały Odkrywco! 🌿🔍

Data: _____

Podpis nauczyciela: _____

„Przyroda jest księgą, którą odkrywamy każdego dnia.”